

ҚОНУНИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

ОИД БА ВОРИД НАМУДАНИ ТАҒЙИРУ ИЛОВАҶО БА ҚОНУНИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН "ДАР БОРАИ БОҶИ ДАВЛАТӢ"

Бо қарори Маҷлиси намояндагони
Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон
аз 20 марти соли 2019, [№ 1305](#)
қабул карда шуд.

Бо қарори Маҷлиси миллии
Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон
аз 29 марти соли 2019, [№ 642](#)
ҷонибдорӣ карда шуд.

Моддаи 1. Ба моддаи 5 Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "[Дар бораи боҷи давлатӣ](#)" аз 28 феввали соли 2004 (Ахбори Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, с. 2004, №2, мод.51; с.2005, №12, мод.630; с.2006, №12, мод. 541; с. 2008, №6, мод.460, № 12, қ.2, мод.1000; с.2009, № 3, мод.88; с.2010, № 1, мод.8, мод.10, №12, қ.1, мод.823; с.2012, №12, қ.1, мод.999; с.2013, №3, мод.190; с.2014, № 7, қ.2, мод.408; с.2015, №11, мод.968, мод.969, мод.970; с.2016, № 5, мод.368) тағйиру иловаҳои зерин ворид карда шаванд:

- дар банди 20) қисми 1 ва банди 2) қисми 2 аломати нуқта ба аломати нуқтавергул ";" иваз карда шавад;

- ба қисми 1 банди 21) бо мазмуни зерин илова карда шавад:

"21) Хазиная суғуртаи пасандозҳои шахсони воқеӣ - аз рӯи даъвоҳои ситонидани ҳаққи узвият, пардохтҳои тақвимӣ ва ноустуворона аз ташкилотҳои қарзии аъзои Хазиная."

- ба қисми 2 банди 3) бо мазмуни зерин илова карда шавад:

"3) Хазиная суғуртаи пасандозҳои шахсони воқеӣ - аз рӯи даъвоҳои ситонидани ҳаққи узвият, пардохтҳои тақвимӣ ва ноустуворона аз ташкилотҳои қарзии аъзои Хазиная."

Моддаи 2. Қонуни мазкур пас аз интишори расмӣ мавриди амал қарор дода шавад.

Президенти
Ҷумҳурии Тоҷикистон

Эмомалӣ Раҳмон

ш. Душанбе, 4 апрели соли 2019, № 1603

ҚОНУНИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

ДАР БОРАИ БОҶИ ДАВЛАТӢ

(Ахбори Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, с. 2004, №2, мод.51; с.2005, №12, мод.630; с.2006, №12, мод. 541; с. 2008, №6, мод.460, № 12, қ.2, мод.1000; с.2009, № 3, мод.88; с.2010, № 1, мод.8, мод.10, №12, қ.1, мод.823; с.2012, №12, қ.1, мод.999; с.2013, №3, мод.190; с.2014, № 7, қ.2, мод.408; с.2015, №11, мод.968, мод.969, мод.970; с.2016, № 5, мод.368)

(Қонуни ҚТ аз 26.12.2005 № 115, аз 22.12.2006 № 217, аз 18.06.2008 № 402, аз 31.12.2008 № 466, аз 26.03.2009 № 495, аз 12.01.2010 № 584, аз 12.01.2010 № 586, аз 29.12.2010 № 664, аз 28.12.2012 № 905, аз 19.03.2013 № 947, аз 26.07.2014 № 1111, аз 23.11.2015 № 1247, № 1248, № 1249, аз 14.05.2016 № 1317, аз 4.04.2019 № 1603)

Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи боҷи давлати" тартиби аз шахсони воқеи ва ҳуқуқи ситонидани боҷи давлатиро муқаррар ва танзим менамояд.

Моддаи 1. Мафҳумҳои асосӣ

Дар Қонуни мазкур мафҳумҳои асосии зерин истифода мешаванд:

- боҷи давлатӣ - пардохти ҳатмӣ барои анҷом додани амалиёти дорои аҳамияти ҳуқуқи ё додани ҳуҷҷатҳо аз ҷониби мақомоти ваколатдоршуда дар Ҷумҳурии Тоҷикистон;

- супорандагони боҷи давлатӣ - шахсони воқеи ва ҳуқуқие мебошанд, ки барои анҷом додани амалиёти аҳамияти ҳуқуқи дошта ва додани ҳуҷҷатҳо ба мақомоти ваколатдор, ки боҷи давлатиро меситонанд, муроҷиат мекунанд;

- мақоми ваколатдори давлатӣ - мақоми иҷроияи марказии ҳокимияти давлатие, ки барои назорати воридоти андозҳо ва дигар пардохтҳои ҳатмӣ тибқи тартиби муқаррарнамудаи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон ваколатдор карда шудааст (*Қонуни ҚТ аз 19.03.2013 № 947*);

- мақомоте, ки боҷи давлатиро меситонанд - мақомоте, ки мувофиқи ҳамин Қонун, дигар қонунҳо ва санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои ситонидани боҷи давлати ваколатдор карда шудаанд.

Моддаи 2. Қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи боҷи давлатӣ

Қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи боҷи давлатӣ ба Конститутсияи (Сарқонуни) Ҷумҳурии Тоҷикистон асос ёфта, аз ҳамин Қонун, дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон, инчунин санадҳои ҳуқуқии байналмилалӣ, ки Ҷумҳурии Тоҷикистон эътироф намудааст, иборат мебошад.

Моддаи 3. Объектҳои ситонидани бочи давлатӣ

Бочи давлатӣ ситонида мешавад:

- аз аризаҳои даъвогӣ, аризаҳо (шикоятҳо, шикоятҳои кассатсионӣ ва назоратӣ), ки ба судҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод мешаванд (*Қонуни ҚТ аз 28.12.2012 № 905*);

- барои анҷом додани амалиётҳои дорои аҳамияти ҳуқуқи дар мақомоти адлия, мақомоти ваколатдори давлатӣ оид ба дин ва андоз (*Қонуни ҚТ аз 12.01.2010 № 586, аз 29.12.2010 № 664*);

- барои анҷом додани амалиёти нотариали мувофиқи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон;

- барои бақайдгирии давлатии асноди ҳолати шаҳрванди мутобиқи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон;

- барои барраси ва додани ҳуччатҳое, ки бо гирифтани шаҳрвандии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва ё баромадан аз шаҳрвандии Ҷумҳурии Тоҷикистон алоқаманданд;

- барои анҷом додани дигар амалиётҳои дорои аҳамияти ҳуқуқи , ки ҳамин Қонун муайян мекунад.

Моддаи 4. Андозаи бочи давлатӣ

1. Оид ба парвандаҳое, ки Суди конституционии Ҷумҳурии Тоҷикистон баррасӣ менамояд, бочи давлатӣ ба андозаи зерин ситонида мешавад:

1) аз дархости шахсони воқеӣ - ба андозаи яккаратаи нишондиҳанда барои ҳисобҳо

2) аз пешниҳоди мақомоти давлатӣ, шахсони мансабдор ва шахсони ҳуқуқӣ - ба андозаи даҳкаратаи нишондиҳанда барои ҳисобҳо

2. Оид ба парвандаҳое, ки дар судҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон баррасӣ мешаванд, бочи давлатӣ ба андозаҳои зерин ситонида мешавад:

1) аз аризаҳои даъвои дорои хусусияти молумулкӣ аз рӯи нархи даъво:

- то 50 нишондиҳанда барои ҳисобҳо - 3% аз нархи даъво;

- аз 50 то 100 нишондиҳанда барои ҳисобҳо - 2% аз нархи даъво;

- аз 100 то 500 нишондиҳанда барои ҳисобҳо - 0,7% аз нархи даъво;

- зиёда аз 500 нишондиҳанда барои ҳисобҳо - 0,5 % аз нархи даъво;

2) аз аризаҳои даъвои дорои хусусияти ғайримолумулкӣ, ки предмети онҳо нархгузорӣ карда намешаванд:

- барои шахсони воқеӣ - 5% аз нишондиҳанда барои ҳисобҳо;

- барои шахсони ҳуқуқӣ - ба андозаи дукаратаи нишондиҳанда барои ҳисобҳо;

3) аз аризаҳои даъвогӣ дар бораи озод намудани амвол аз ҳабс - боқ аз рӯи нархи даъво мутобиқи банди 1 ҳамин қисм муайян карда мешавад;

4) аз аризаҳои даъвогӣ оид ба баҳсҳои пеш аз шартномавӣ - ба андозаи яккаратаи нишондиҳанда барои ҳисобҳо;

3. Аз аризаҳои даъвогӣ, ки ба судҳои иқтисодии Ҷумҳурии Тоҷикистон дода мешаванд, бочи давлатӣ ба андозаҳои зерин ситонида мешавад

1) аз аризаҳои даъвогӣ дорой хусусияти молумулкӣ - 2 % аз нархи даъво;

2) аз аризаҳои даъво оид ба баҳсҳо, ки ҳангоми бастан, тағйир додан ё бекор кардани шартномаҳо ба амал меоянд ва оид ба баҳсҳо дар бораи безътибор донишҷӯи аҳдҳо - андозаи дукаратаи нишондиҳанда барои ҳисобҳо;

3) аз аризаҳои даъво дар бораи (пурра ё қисман) безътибор донишҷӯи санадҳои ғайримеъёрии мақомоти давлатӣ:

- барои шахсони воқеӣ - ба андозаи дукаратаи нишондиҳанда барои ҳисобҳо;

- барои шахсони ҳуқуқӣ - ба андозаи даҳкаратаи нишондиҳанда барои ҳисобҳо;

4) аз аризаҳои даъвогии дигар, ки хусусияти молумулкӣ надоранд, аз ҷумла аз аризаҳо дар бораи эътирофи ҳуқуқ, маҷбур намудан ҷиҳати иҷрои ӯҳдадорӣҳо дар шакли асл - ба андозаи яккаратаи нишондиҳанда барои ҳисобҳо;

5) аз аризаҳо дар бораи муфлис эътироф гардидани шахсони ҳуқуқӣ ва соҳибкорони инфиродӣ:

- барои шахсони ҳуқуқӣ - ба андозаи даҳкаратаи нишондиҳанда барои ҳисобҳо;

- барои соҳибкорони инфиродӣ - ба андозаи яккаратаи нишондиҳанда барои ҳисобҳо

6) аз аризаҳо дар бораи муқаррар намудани далелҳои, ки аҳамияти ҳуқуқӣ доранд - ба андозаи секаратаи нишондиҳанда барои ҳисобҳо;

7) аз аризаҳо дар бораи ба парванда ворид гардидани шахсони сеюм, ки нисбат ба предмети баҳс талаботи мустақили худро пешниҳод менамояд, ки мутобиқи андозаи бочи давлатӣ, ки барои аризаҳои даъвогии дорой хусусияти ғайримолумулкӣ пешбини шудааст, нисбати баҳсҳои дорой хусусияти молумулкӣ - тибқи тартиби муқаррарнамудаи банди якуми ҳамин қисм, ки андозаи маблағи баҳсшаванда барои шахсони сеюм ҳисоб карда мешавад;

8) аз шикоятҳои, кассатсионӣ ва назоратӣ нисбати ҳалнома ва қарорҳои суди иқтисодӣ ва ҳамчунин нисбати таъинот дар бораи қатъ намудани истехсоли парванда, бе баррасӣ мондани даъво, дар бораи таъини ҷаримаҳои судӣ, рад кардани додани варақаи иҷро - 50 % аз андозаи бочи давлатӣ, ки ҳангоми додани аризаҳои даъвогӣ ситонида мешавад.

4. Барои аризаҳои даъвогӣ, ки ҳамзамон дорой хусусияти молумулкӣ ва ғайримолумулкӣ мебошад, дар як вақт бочи давлатӣ барои аризаҳои даъвогии

дорoi хусусияти молумулкӣ ва ғайримолумулкӣ муқарраргардида ситонида мешавад.

5. Барои анҷом додани амалҳои дорoi аҳамияти ҳуқуқӣ дар мақомоти андоз бочи давлатӣ ба андозаи зерин ситонида мешавад:

1) барои бақайдгирии давлатии таъсисёбии ташкилотҳои тиҷоратӣ, сарфи назар аз шакли моликият ва самти фаъолият, ҳамчунин филиалҳо ва намояндагиҳои шахсони ҳуқуқии хориҷӣ - ба андозаи 25 нишондиҳанда барои ҳисобҳо;

2) барои бақайдгирии давлатии таъсисёбии ташкилотҳои ғайритиҷоратӣ, сарфи назар аз шакли моликият ва самти фаъолият - ба андозаи 7 нишондиҳанда барои ҳисобҳо;

3) барои бақайдгирии давлатии шахсони воқеӣ ба сифати соҳибкории инфиродӣ, ки дар асоси шаҳодатнома фаъолият менамоянд - ба андозаи 2 нишондиҳанда барои ҳисобҳо;

4) барои бақайдгирии давлатии шахсони воқеӣ ба сифати соҳибкории инфиродӣ, ки дар асоси патент фаъолият менамоянд - ба андозаи 1 нишондиҳанда барои ҳисобҳо;

5) барои бақайдгирии давлатии барҳамдиҳӣ ва ё қатъ намудани фаъолияти шахсони ҳуқуқӣ, қатъ намудани фаъолияти филиалҳо ва ё намояндагиҳои шахсони ҳуқуқии хориҷӣ ва соҳибкории инфиродӣ - ба андозаи 50 фоизи бочи давлатӣ, ки барои бақайдгирии таъсисёбии субъект пешбинӣ карда шудааст;

6) барои додани нусхаи (дубликати) ҳуҷҷати тасдиқкунандаи бақайдгирии давлатӣ - ба андозаи 50 фоизи бочи давлатӣ, ки барои бақайдгирии таъсисёбии субъект пешбинӣ карда шудааст (*Қонуни ҚТ аз 28.12.2012 № 905*).

6. Барои анҷом додани амалҳои дорoi аҳамияти ҳуқуқӣ дар мақомоти ваколатдори давлатӣ оид ба дин бочи давлати ба андозаи зерин ситонида мешавад:

1) барои бақайдгирии давлатии ташкилотҳои динии ҷумҳурияви - ба андозаи 30 нишондиҳанда барои ҳисобҳо;

2) барои бақайдгирии давлатии ташкилотҳои динии ноҳиявӣ ё шаҳрӣ - ба андозаи 25 нишондиҳанда барои ҳисобҳо;

3) барои азнавбақайдгирии ташкилотҳои дини ба андозаи 5 нишондиҳанда барои ҳисобҳо (*Қонуни ҚТ аз 29.12.2010 № 664*).

7. Барои анҷом додани амалҳои дорoi аҳамияти ҳуқуқӣ дар Вазорати адлияи Ҷумҳурии Тоҷикистон ва мақомоти он бочи давлатӣ ба андозаи зерин ситонида мешавад:

1) барои бақайдгирии давлатии иттиҳодияҳои ҷамъиятии байналмилалӣ ва қайди баҳисобгирии филиалу намояндагиҳои онҳо - ба андозаи 100 нишондиҳанда барои ҳисобҳо (*Қонуни ҚТ аз 26.07.2014 № 1111*);

2) барои бақайдгирии давлатии иттиҳодияҳои ҷамъиятии ҷумҳуриявӣ - ба андозаи 10 нишондиҳанда барои ҳисобҳо;

3) барои бақайдгирии давлатии иттиҳодияҳои ҷамъиятии маҳаллӣ - ба андозаи 5 нишондиҳанда барои ҳисобҳо;

4) барои қайди баҳисобгирии филиалу намояндагиҳои иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ - ба андозаи 5 нишондиҳанда барои ҳисобҳо (*Қонуни ҚТ аз 26.07.2014 № 1111*);

5) барои додани шаҳодатнома дар бораи ворид намудани тағйиру иловаҳо ба ҳуҷҷатҳои таъсисии иттиҳодияҳои ҷамъиятии (азнавбақайдгирӣ) новобаста ба мақоми онҳо ва филиалу намояндагиҳои иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ ба андозаи 50 фоизи бочи давлатӣ, ки барои бақайдгирӣ ситонида мешавад (*Қонуни ҚТ аз 29.12.2010 № 664*);

6) барои бақайдгирии давлатии ҳизбҳои сиёсӣ - ба андозаи 50 нишондиҳанда барои ҳисобҳо;

7) барои додани нусхаи тасдиқкардашудаи (дубликати) шаҳодатнома дар бораи бақайдгирии давлатии иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ, ҳизбҳои сиёсӣ - ба андозаи 50 фоизи бочи давлатӣ, ки барои бақайдгирии таъсисёбии субъект пешбинӣ карда шудааст;

8) барои додани иқтибос аз Феҳрист дар бораи барҳамдиҳии иттиҳодияи ҷамъиятӣ, ҳизбҳои сиёсӣ ва қатъи фаъолияти филиалу намояндагиҳои онҳо - ба андозаи 50 фоизи нишондиҳанда барои ҳисобҳо;

9) барои додани шаҳодатнома дар бораи бақайдгирии шартномаи гарав - ба андозаи 1 нишондиҳанда барои ҳисобҳо;

10) барои додани иқтибос аз Феҳристи амволи ба гарав гузошташуда - ба андозаи 50 фоизи нишондиҳанда барои ҳисобҳо;

11) барои бақайдгирии давлатии хабарномаҳои гарави амволи манқул-ба андозаи 5 фоиз аз нишондиҳанда барои ҳисобҳо (*Қонуни ҚТ аз 29.12.2010 № 664*);

12) барои додани шаҳодатнома дар бораи бақайдгирии созишномаҳои консессионӣ - ба андозаи 5 нишондиҳанда барои ҳисобҳо (*Қонуни ҚТ аз 12.01.2010 № 586*);

13) барои бақайдгирии давлатии Иттифоқи адвокатҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон - ба андозаи 15 нишондиҳанда барои ҳисобҳо (*Қонуни ҚТ аз 14.05.2016 № 1317*);

14) барои бақайдгирии давлатии мақомоти минтақавии Иттифоқи адвокатҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон - ба андозаи 10 нишондиҳанда барои ҳисобҳо (*Қонуни ҚТ аз 14.05.2016 № 1317*);

15) барои бақайдгирии бюрои адвокатӣ - ба андозаи 8 нишондиҳанда барои ҳисобҳо (*Қонуни ҚТ аз 14.05.2016 № 1317*);

16) барои азнавбақайдгирии бюрои адвокатӣ - ба андозаи 4 нишондиҳанда барои ҳисобҳо (*Қонуни ҚТ аз 14.05.2016 № 1317*);

17) барои барҳамдиҳии бюрои адвокатӣ - ба андозаи 4 нишондиҳанда барои ҳисобҳо (*Қонуни ҚТ аз 14.05.2016 № 1317*);

18) барои бақайдгирии коллегияи адвокатҳо - ба андозаи бнишондиҳанда барои ҳисобҳо (*Қонуни ҚТ аз 14.05.2016 № 1317*);

19) барои азнавбақайдгирии коллегияи адвокатҳо - ба андозаи 3 нишондиҳанда барои ҳисобҳо (*Қонуни ҚТ аз 14.05.2016 № 1317*);

20) барои барҳамдиҳии коллегияи адвокатҳо - ба андозаи 3 нишондиҳанда барои ҳисобҳо (*Қонуни ҚТ аз 14.05.2016 № 1317*);

21) барои бақайдгирии маслиҳатхонаи ҳуқуқӣ - ба андозаи 3 нишондиҳанда барои ҳисобҳо (*Қонуни ҚТ аз 14.05.2016 № 1317*);

22) барои азнавбақайдгирии маслиҳатхонаи ҳуқуқӣ - ба андозаи 1,5 нишондиҳанда барои ҳисобҳо (*Қонуни ҚТ аз 14.05.2016 № 1317*);

23) барои барҳамдиҳии маслиҳатхонаи ҳуқуқӣ - ба андозаи 1,5 нишондиҳанда барои ҳисобҳо (*Қонуни ҚТ аз 14.05.2016 № 1317*);

24) барои бақайдгирии кабинети адвокатӣ - ба андозаи 2 нишондиҳанда барои ҳисобҳо (*Қонуни ҚТ аз 14.05.2016 № 1317*);

25) барои азнавбақайдгирии кабинети адвокатӣ - ба андозаи 1 нишондиҳанда барои ҳисобҳо (*Қонуни ҚТ аз 14.05.2016 № 1317*);

26) барои барҳамдиҳии кабинети адвокатӣ - ба андозаи 1 нишондиҳанда барои ҳисобҳо (*Қонуни ҚТ аз 14.05.2016 № 1317*);

27) барои ворид намудан ба Феҳристи махсуси адвокатҳои давлатҳои хориҷӣ - ба андозаи 10 нишондиҳанда барои ҳисобҳо (*Қонуни ҚТ аз 14.05.2016 № 1317*);

28) барои гирифтани иқтибос аз Феҳристи ягонаи адвокатӣ - ба андозаи 1 нишондиҳанда барои ҳисобҳо (*Қонуни ҚТ аз 14.05.2016 № 1317*);

29) барои гирифтани иқтибос аз Феҳристи ягонаи ташкилотҳои адвокатӣ - ба андозаи 1 нишондиҳанда барои ҳисобҳо (*Қонуни ҚТ аз 14.05.2016 № 1317*);

30) барои гирифтани иқтибос аз Феҳристи махсуси адвокатҳои давлатҳои чориҷӣ - ба андозаи 1 нишондиҳанда барои ҳисобҳо (*Қонуни ҚТ аз 14.05.2016 № 1317*).

8. Барои анҷом додани амалиётҳои нотариалӣ бочи давлатӣ ба андозаи зерин ситонида мешавад:

1) барои тасдиқ намудани шартномаҳои аз соҳибӣ соқит кардани (хариду фурӯш, ҳадя, иваз ва ғайра) ва додани шаҳодатнома дар бораи ҳуқуқи мерос ба молу мулки ғайриманқул (ҳавлиҳои истиқоматӣ, хонаҳо, бўстонсаройҳо, иншоот ва молу мулки дигари ғайриманқул ё қисми онҳо), ба истиснои ниҳолҳои бисёрсола ва молу мулки ғайриманқули дигаре, ки тасдиқи он тибқи банди б) қисми мазкур ба амал бароварда мешавад, барои як метри мураббаи масоҳати умумӣ ба андозаи (*Қонуни ҚТ аз 26.03.2009 № 495*).

а) барои фарзандон, аз ҷумла фарзандхонд, ҳамсар, падару модар дар *(Қонуни ҚТ аз 23.11.2015 № 1248)*:

- шаҳри Душанбе - 10 % нишондиҳанда барои ҳисобҳо;
- шаҳри Хучанд - 7 % нишондиҳанда барои ҳисобҳо;
- шаҳрҳои Қўрғонтеппа, Кўлоб ва Хоруғ - 5 % нишондиҳанда барои ҳисобҳо;
- дигар шаҳрҳо ва шаҳракҳо - 2 % нишондиҳанда барои ҳисобҳо;
- деҳот - 1 % нишондиҳанда барои ҳисобҳо;

б) барои бародарон, хоҳарон, набераҳо, бобо, бибӣ дар:

- шаҳри Душанбе - 20 % нишондиҳанда барои ҳисобҳо;
- шаҳри Хучанд - 15 % нишондиҳанда барои ҳисобҳо;
- шаҳрҳои Қўрғонтеппа, Кўлоб ва Хоруғ - 10 % нишондиҳанда барои ҳисобҳо;
- дигар шаҳрҳо ва шаҳракҳо - 5 % нишондиҳанда барои ҳисобҳо;
- деҳот - 2 % нишондиҳанда барои ҳисобҳо;

в) барои дигар шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ дар:

- шаҳри Душанбе - 40 % нишондиҳанда барои ҳисобҳо;
- шаҳри Хучанд - 30 % нишондиҳанда барои ҳисобҳо;
- шаҳрҳои Қўрғонтеппа, Кўлоб ва Хоруғ - 20 % нишондиҳанда барои ҳисобҳо;
- дигар шаҳрҳо ва шаҳракҳо - 10 % нишондиҳанда барои ҳисобҳо;
- деҳот - 5 % нишондиҳанда барои ҳисобҳо;

2) барои тасдиқи шартномаҳои аз соҳибӣ соқит кардани (хариду фурӯш, ҳадя, иваз ва ғайра) воситаҳои нақлиёт ба андозаи ду нишондиҳанда барои ҳисобҳо;

3) барои тасдиқи шартномаҳои гарав - ба андозаи яккаратаи нишондиҳанда барои ҳисобҳо;

4) барои тасдиқи шартномаҳои иҷораи молиявӣ (лизинг) ба андозаи 50 % нишондиҳанда барои ҳисобҳо;

- барои тасдиқи шартномаҳои иҷора ва қарз ба андозаи як нишондиҳанда барои ҳисобҳо;

5) барои тасдиқи шартномаҳои замонат - ба андозаи яккаратаи нишондиҳанда барои ҳисобҳо;

б) барои тасдиқи шартномаҳои дигаре, ки предмети онҳо нархгузорӣ карда намешаванд - ба андозаи 1 нишондиҳанда барои ҳисобҳо ва барои тасдиқи шартномаҳои дигаре, ки предмети онҳо нархгузорӣ карда мешаванд, ба истисноӣ банди 4) ҳамин қисм - ба андозаи 1 фоиз аз маблағи шартнома, вале на кам аз 1 нишондиҳанда барои ҳисобҳо *(Қонуни ҚТ аз 12.01.2010 № 586)*.

7) барои тасдиқи васиятномаҳо - 20% аз нишондиҳанда барои ҳисобҳо;

8) дар бораи додани шаҳодатнома барои ҳуқуқи моликият - ба андозаи дукаратаи нишондиҳанда барои ҳисобҳо;

9) барои додани шаҳодатномаи ҳуқуқ ба мерос, ба истиснои молу мулки ғайриманқуле, ки дар банди 1) қисми шашуми моддаи мазкур пешбинӣ шудааст (*Қонуни ҚТ аз 26.03.2009 № 495*):

- ба меросхӯрони навбати аввал - 0,5 % аз маблағи мерос;

- барои меросхӯрони навбати дуюм - 1% аз маблағи мерос;

- барои меросхӯрони навбати сеюм - 1,5% аз маблағи мерос;

- барои меросхӯрони дигар - 2 % аз маблағи мерос;

10) барои додани шаҳодатномаи ҳуқуқ ба мерос нисбати амволи дар хориҷа буда, ҳангоми муайян намудани арзиши ниҳонии амволи мерос, ки пардохти он бояд дар каламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон сурат гирад:

барои меросхӯрони навбати аввал - 1 % аз маблағи мерос;

барои меросхӯрони навбати дуюм - 1,5% аз маблағи мерос;

барои меросхӯрони навбати сеюм - 2 % аз маблағи мерос;

барои меросхӯрони дигар - 3% аз маблағи мерос;

11) барои чорабиниҳо оид ба ҳифзи амволи меросӣ - ба андозаи яккаратаи нишондиҳанда барои ҳисобҳо;

12) барои тасдиқи ваколатномаҳои ҳуқуқи истифода ва (ё) ихтиёрдории амвол (ба истиснои банди 13 ҳамин қисми):

- барои фарзандон, аз ҷумла барои фарзандхонд, ҳамсар, падару модар - 25 % аз нишондиҳанда барои ҳисобҳо (*Қонуни ҚТ аз 23.11.2015 № 1248*);

- барои бародарон, хоҳарон, набераҳо, бобо, бибӣ - 50% нишондиҳанда барои ҳисобҳо;

- барои дигар шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ - ба андозаи яккаратаи нишондиҳанда барои ҳисобҳо;

13) барои тасдиқи ваколатномаҳои ҳуқуқи истифода ва (ё) ихтиёрдории воситаҳои нақлиёти автомобилӣ:

- барои фарзандон, аз ҷумла барои фарзандхонд, ҳамсар, падару модар - 25% аз нишондиҳанда барои ҳисобҳо (*Қонуни ҚТ аз 23.11.2015 № 1248*);

- барои бародарон, хоҳарон, набераҳо, бобо, бибӣ - 50% нишондиҳанда барои ҳисобҳо;

- барои дигар шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ чиҳати тасдиқи ваколатномаҳои ҳуқуқи истифодаи воситаҳои нақлиёти автомобилӣ - ба андозаи дукаратаи нишондиҳанда барои ҳисобҳо ва барои ҳуқуқи ихтиёрдории онҳо - ба андозаи понздаҳкаратаи нишондиҳанда барои ҳисобҳо (*Қонуни ҚТ аз 23.11.2015 № 1249*).

14) барои тасдиқи ваколатномаҳои дигар - 20% аз нишондиҳанда барои ҳисобҳо;

15) барои тасдиқи саҳеҳии тарҷумаи ҳуҷҷат аз як забон ба забони дигар - 5% аз нишондиҳанда барои ҳисобҳо барои ҳар як саҳифаи ҳуҷҷати тарҷумашуда; (ҚҶТ аз 19.03.13с.,№947)

16) барои эътироз оид ба пардохт нашудани вексел, ғайриаксепт будани он, набудани санаи аксепт ва барои тасдиқи напардохтани чек - 1 % аз маблағи пардохт нагардида;

17) барои нигоҳдории ҳуҷҷатҳо - 5% аз нишондиҳанда барои ҳисобҳо;

18) барои дурустии тасдиқи нусхаи ҳуҷҷатҳо, ки дар парвандаҳои идораҳои нотариалии давлатӣ, мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ ва худидоракунии маҳаллӣ, муассисаҳои консулӣ нигоҳ дошта мешаванд ва ҳамчунин иқтибоси ҳуҷҷатҳо - 2% аз нишондиҳанда барои ҳисобҳо барои нусхабардории ҳар саҳифаи ҳуҷҷат ё нусхабардошташуда;

19) барои тасдиқи дурустии нусхаҳои ҳуҷҷатҳои дигар ва барои тасдиқи иқтибоси ҳуҷҷатҳо (ба ғайр аз ҳуҷҷатҳои дар банди 18 қисми мазкур нишондодашуда) -2% аз нишондиҳанда барои ҳисобҳо барои як саҳифа;

20) барои тасдиқи асли имзо: дар ариза ва дигар ҳуҷҷатҳо (ба истиснои варақаҳои бонкӣ) - 3% аз нишондиҳанда барои ҳисобҳо; дар варақаҳои бонкӣ (барои имзои ҳар як варақа) - 3% аз нишондиҳанда барои ҳисобҳо;

21) барои додани шаҳодатнома дар бораи ҳуқуқи моликият ба қисми амвол, ки моликияти умумии зану шавҳар мебошад ва дар давраи занушӯи ҷамъ кардаанд, аз ҷумла дар бораи додани шаҳодатномаи ҳуқуқи моликият дар ҳолати вафот кардани яке аз ҳамсарон - 10% аз нишондиҳанда барои ҳисобҳо;

22) барои додани нусхаи такрорӣ ҳуҷҷатҳое, ки дар идораи нотариалии давлатӣ, мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ ва худидоракунии маҳаллӣ, муассисаҳои консулӣ нигоҳ дошта мешавад - ба андозаи яккаратаи нишондиҳанда барои ҳисобҳо;

23) барои тасдиқ кардани шартномаи аз соҳибӣ соқиткунии амволи ғайриманкул ва дигар амволи бақайдгирифташаванда, ки ба воситаи музояда (тендер) фурӯхта мешавад - ба андозаи дукаратаи нишондиҳанда барои ҳисобҳо;

24) барои ба ҷо овардани номаҳои иҷро - 3% аз нишондиҳанда барои ҳисобҳо;

25) барои ба ҷо овардани эътирози баҳрӣ - ба андозаи секаратаи нишондиҳанда барои ҳисобҳо.

26) барои додани шаҳодатнома дар бораи дар ҳаёт будани шахс (шаҳрванд) - 20% аз нишондиҳанда барои ҳисобҳо;

27) барои додани шаҳодатнома дар бораи дар ҷойи муайян будани шахс (шаҳрванд) - 20% аз нишондиҳанда барои ҳисобҳо;

28) барои додани шаҳодатнома дар бораи айнияти шахс (шаҳрванди) дар сурати фотографӣ аксёфта - 20 % аз нишондиҳанда барои ҳисобҳо;

29) барои тасдиқи вақти додани ҳуччатҳо - 10% аз нишондиҳанда барои ҳисобҳо;

30) барои расонидани мурочиати шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ ба дигар шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ - 10% аз нишондиҳанда барои ҳисобҳо;

31) барои қабули маблағ ва қоғази қиматнок ба амонат (депозит) - 10% аз нишондиҳанда барои ҳисобҳо;

32) барои таъмини далелҳо - 50% аз нишондиҳанда барои ҳисобҳо.

9. Барои амалиёти нотариалие, ки берун аз бинои идораи нотариалӣ ба ҷо оварда мешавад, бочи давлатӣ ду баробар зиёд ситонида шуда, инчунин хароҷоти воқеӣ, ки ба сафар ба маҳалли ба ҷо овардани амалиёти нотариалӣ вобаста аст, пардохта мешавад.

10. Аз рӯи шартномаҳои мубодилаи амволи ғайриманқуле, ки дар банди 1) қисми шашуми моддаи мазкур пешбинӣ шудаанд, андозаи бочи давлатӣ аз масоҳати ҳамон амволи ғайриманқуле муайян карда мешавад, ки масоҳати умумии он зиёд мебошад. Ҳамзамон, барои ситонидани бочи давлатӣ меъёрҳои татбиқ карда мешаванд, ки барои маҳалли тасдиқгардидаи шартномаи мубодила муқаррар шудаанд (*Қонуни ҚТ аз 26.03.2009 № 495*).

11. Барои ҳисоб намудани андозаи бочи давлатӣ чиҳати додани шаҳодатномаи ҳуқуқи мерос ба молу мулк, ба истиснои молу мулки дар банди 1) қисми шашуми ҳамин модда пешбинишуда, арзиши ҳамин молу мулкро нархгузор муайян мекунад (*Қонуни ҚТ аз 26.03.2009 № 495*).

12. Барои додани шаҳодатнома дар бораи ҳуқуқи мерос ба молу мулк, ки предмети онҳо нархгузорӣ карда намешавад - ба андозаи як нишондиҳанда барои ҳисобҳо (*Қонуни ҚТ аз 26.03.2009 № 495*).

13. Ҳангоми тасдиқи аҳдҳо, ки бо асъори хориҷӣ ҳисобу китоб карда мешаванд, ҳамчунин дар ҳолатҳои, ки асъори хориҷӣ предмети мерос мебошад, андозаи бочи давлатӣ аз асъори миллий бо қурби муайянкардаи Бонки миллии Тоҷикистон, ки дар рӯзи пардохти бочи давлатӣ амал мекунад, ҳисоб карда мешавад.

14. Барои анҷом додани амалиётҳои вобастаи барасмиятдарории асноди ҳолати шаҳрвандӣ бочи давлатӣ ба андозаҳои зерин ситонида мешавад:

1) барои сабти ақди никоҳе, ки агар яке аз тарафҳо шаҳрванди хориҷӣ ё шахси бешаҳрванд бошад - ба андозаи панҷкаратаи нишондиҳанда барои ҳисобҳо (*Қонуни ҚТ аз 19.03.2013 № 947*);

2) барои сабт ва додани шаҳодатнома дар бораи бекор кардани никоҳ:

бо розигии зану шавҳар, ки фарзандони ноболиғ надоранд - ба андозаи якунимкаратаи нишондиҳанда барои ҳисобҳо;

бо қарори суд дар бораи бекор кардани никоҳ - ба андозаи яккаратаи нишондиҳанда барои ҳисобҳо;

бо шахсоне, ки бо тартиби муқарраргардида бедарак ё дар натиҷаи касалии рӯҳӣ ва ё камақлӣ ғайриқобили амал эътирофшуда, ё бо шахсоне, ки барои содир намудани ҷиноят ба муддати на камтар аз се сол маҳкум шудаанд - ба андозаи яккаратаи нишондиҳанда барои ҳисобҳо;

3) барои таҳияи хулоса ва барои додани шаҳодатномаҳо вобаста ба тағйир додан, илова намудан ва барқарор кардани сабти асноди ҳолати шахрвандӣ дар бораи таваллуд, бастанӣ ақди никоҳ, бекор кардани никоҳ, дар бораи вафот - ба андозаи яккаратаи нишондиҳанда барои ҳисобҳо;

4) барои додани шаҳодатномаи такрорӣ дар бораи бақайдгирии асноди ҳолати шахрвандӣ - ба андозаи яккаратаи нишондиҳанда барои ҳисобҳо.

15. Барои баррасӣ ва додани ҳуҷҷатҳои соҳиб шудан вобаста ба шахрвандии Ҷумҳурии Тоҷикистон, ё баромадан аз шахрвандии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва ҳамчунин рафтан аз Ҷумҳурии Тоҷикистон ва ворид шудан ба Ҷумҳурии Тоҷикистон бо ҷи давлатӣ ба андозаҳои зерин ситонида мешаванд:

1) барои додани шиносномаи хориҷӣ (умумишаҳрвандӣ) ё дароз намудани мӯҳлати эътибори он - ба андозаи якунимкаратаи нишондиҳанда барои ҳисобҳо;

2) барои додани раводид ба шахрванди хориҷӣ ва шахси бешаҳрванд, ки дар Ҷумҳурии Тоҷикистон доимӣ зиндагӣ мекунад, ҷиҳати рафтан аз ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон ё барои дароз намудани мӯҳлати эътибори раводид - ба андозаи яккаратаи нишондиҳанда барои ҳисобҳо;

3) барои ба қайд гирифтани шахрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон - 25% аз нишондиҳанда барои ҳисобҳо;

4) барои додан ва дароз намудани муҳлати эътибори раводид бо шиносномаи хориҷӣ ё ҳуҷҷати онро ивазкунанда ба шахрванди хориҷӣ ё шахси бешаҳрванд, ки муваққатан ба Ҷумҳурии Тоҷикистон омадааст, барои:

рафтан аз Ҷумҳурии Тоҷикистон - ба андозаи чоркаратаи нишондиҳанда барои ҳисобҳо;

рафтан аз Ҷумҳурии Тоҷикистон ва минбаъд омадан ба Ҷумҳурии Тоҷикистон - ба андозаи чоркаратаи нишондиҳанда барои ҳисобҳо;

5) барои додани раводидҳои ҷандинкаратаи Ҷумҳурии Тоҷикистон - ба андозаи дукаратаи нишондиҳанда барои ҳисобҳо;

6) барои додани ҳуҷҷат оид ба даъвати шахсон аз дигар давлатҳо ба Ҷумҳурии Тоҷикистон - ба андозаи яккаратаи нишондиҳанда барои ҳисобҳо барои ҳар як даъватшаванда;

7) барои ворид намудани баъзе тағйиротҳо (ба истиснои дароз намудани мӯҳлати эътибори раводид) ба ҳуҷҷати қаблан додашуда барои рафтан аз Ҷумҳурии Тоҷикистон ва омадан ба Ҷумҳурии Тоҷикистон - ба андозаи яккаратаи нишондиҳанда барои ҳисобҳо;

8) барои додан ё дароз намудани иҷозатномаи зисти шаҳрванди хориҷӣ ё шахси бешаҳрванд - ба андозаи дукаратаи нишондиҳанда барои ҳисобҳо;

9) барои бақайдгирӣ ё дароз намудани мӯҳлати амали бақайдгирии шиносномаи хориҷӣ ё ҳуҷҷати онро ивазкунанда - ба андозаи яккаратаи нишондиҳанда барои ҳисобҳо;

10) барои ба ивази шиносномаи хориҷӣ гумшуда ё вайронгардида, раводид, ҳуҷҷати даъват ба Ҷумҳурии Тоҷикистон, иҷозати зист ё шаҳодатнома барои сафар ба хориҷа додани ҳамин гуна ҳуҷҷат - ба андозаи яккаратаи нишондиҳанда барои ҳисобҳо;

11) аз ариза ва дархости ба шаҳрвандии Ҷумҳурии Тоҷикистон қабул шудан, аз нав қабул кардан ба шаҳрвандии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва баромадан аз шаҳрвандии Ҷумҳурии Тоҷикистон, инчунин бо аризаҳо оид ба муайян намудани мансубияти шаҳрвандӣ - ба андозаи дукаратаи нишондиҳанда барои ҳисобҳо.

16. Барои барасмиятдарории дигар амалиётҳои дорой аҳамияти ҳуқуқӣ боқи давлатӣ бо андозаҳои зерин ситонида мешавад:

1) барои додани шаҳодатномаи ҳуқуқи шикор ба шаҳрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон - ба андозаи даҳкаратаи нишондиҳанда барои ҳисобҳо;

2) барои амалиёте, ки дар биржаҳои тижоратӣ, ашёи хом, асъор ва биржаҳои дигар анҷом меёбанд:

аз ҳаҷми аҳди то 500 ҳазор сомонӣ - 0,5 % аз маблағи аҳд;

аз ҳаҷми аҳди аз 500 ҳазор сомонӣ то 1000000 сомонӣ - 0,2 % аз маблағи аҳд;

аз ҳаҷми аҳди зиёда аз 1 млн. сомонӣ - 0,1 % аз маблағи аҳд;

3) барои фурӯштани ҷои брокер - 0,5 % аз маблағи воқеии аҳди басташуда;

4) барои муомилоти қоғазҳои қимматнок:

- барои бақайдгирии давлатии барориши қоғазҳои қиматноки гайридавлатӣ - 0,15% аз ҳаҷми барориши мазкур ([Қонуни ҚТ аз 14.05.2016 № 1317](#));

- барои бастани аҳд - 1 сомонӣ аз ҳар 1 ҳазор сомонии аҳди басташуда;

5) барои гузаронидани музояда - 0,2% аз нархи ибтидоии умумии ҳаҷми моле, ки ба фурӯш гузошта шудааст;

6) барои аҳдҳое, ки дар музояда анҷом меёбанд - 0,1% аз нархи аҳди басташуда;

7) барои харидани амволи корхонаҳои давлатӣ мутобиқи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон - 0,5% аз маблағи амволи харидашаванда;

8) барои гузоридани санчиши бадеии сарватҳои фарҳангӣ - андозаи панҷкаратаи нишондиҳанда барои ҳисобҳо;

9) барои гузоштани апостил дар ҳуҷҷатҳои расмии мақомоти давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон 62,5% аз нишондиҳанда барои ҳисобҳо барои хар ҳуҷҷат аз шахсони воқеӣ ва 125% аз нишондиҳанда барои ҳисобҳо барои хар ҳуҷҷат аз шахсони ҳуқуқӣ (*Қонуни ҚТ аз 23.11.2015 № 1247*).

Моддаи 5. Имтиёзҳои пардохти бочи давлатӣ

1. Ҳангоми баррасии парвандаҳо дар судҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон аз пардохти бочи давлатӣ озод карда мешаванд:

1) шаҳрвандон - аз рӯи даъвоҳои ситонидани маош (таъминоти пули) ва дигар талаботе, ки аз муносибатҳои ҳуқуқи меҳнати бармеоянд;

2) даъвогарон - аз рӯи баҳсҳои муаллифи, муаллифон - тибқи даъво, ки аз ҳуқуқи ҳаммуаллифи, ҳуқуқи ихтироъ, намунаи муфид, намунаҳои саноати, инчунин аз дигар ҳуқуқҳо, ки аз моликияти зеҳни бармеоянд;

3) даъвогарон - аз рӯи даъвои руендани алимент;

4) даъвогарон - аз рӯи даъвоҳои ҷуброни зараре, ки дар натиҷаи маъҷуб шудан ё дигар зарар ба саломати, инчунин ғавти саробон расонида шудааст;

5) мақомоти су(уртаи иҷтимоӣ ва мақомоти ҳифзи иҷтимоӣ - аз рӯи даъвоҳои мутақобил (регресси) аз зараррасон ситонидани мабла(и кӯмакпулиҳо ва нафақа, ки ба ҷабрдида пардохта шудааст ва мақомоти ҳифзи иҷтимоӣ - инчунин аз рӯи даъвои дар бораи руендани кӯмакпули ва нафақайи нодуруст пардохташуда;

6) даъвогарон - аз рӯи даъвоҳои талофи намудани зарари моддӣ дар натиҷаи ҷиноят расонидашуда;

7) шахсони воқеӣ ва ҳуқуқи - барои ба онҳо додани ҳуҷҷатҳои вобаста ба парвандаҳои ҷиноятӣ ва парвандаҳо оид ба руендани алимент;

8) тарафҳо - аз шикоятҳои кассатсионӣ оид ба парвандаи бекор кардани ақди никоҳ;

9) прокурор, мақомоти ҳокимияти давлатӣ ва дигар мақомот, ки дар ҳолати пешбининамудаи қонун барои ҳифзи манфиати давлат ва ҷамъият муроҷиат мекунанд;

10) мақомоти корҳои дохили ҳамчун даъвогар - аз рӯи парвандаҳои ситонидани хароҷот доир ба ҷустуҷӯи шахсоне, ки аз пардохти алимент ва дигар пардохтҳо саркаши мекунанд, инчунин оид ба парвандаҳои ҷуброни хароҷоти иловагӣ ҷиҳати ба пешгирии фирори гумонбаршудагон ва ё айбдоршавандагон, ки дар маҳбус нигоҳ дошта мешаванд, инчунин кофтукови онҳо ва таъбабат ҳангоми зарар ба саломатии худ;

11) муассисаҳо ва мақомоти иҷроӣ ҷазои ҷиноятӣ - аз рӯи даъвоҳои ҷуброни хароҷоти иловагӣ вобаста ба пешгирии фирори гумонбаршудагон ё айбдоршавандагон дар ҳабс буда, ҳамчунин ҷустуҷӯи шахсони ба маҳдудияти озоди, ҳабс ё маҳрум кардан аз озоди маҳкумшуда ва таъбабати онҳо дар ҳолати қасдан расондани зарар ба саломатии худ;

12) мақомоти андоз, гумрук ва молия, Агентии давлатии суғуртаи иҷтимоӣ ва нафақа ва мақомоти назорати асъор ва содирот ҳамчун даъвогарону ҷавобгарон - аз рӯи даъвоҳои ситонидани андозҳо, рӯёнидани кредитҳои давлати ва дигар пардохтҳои ҳатми ба буҷет ва баргардонидани онҳо аз буҷет (*Қонуни ҚТ аз 22.12.2006 № 217, аз 12.01.2010 № 584*);

13) мақомоти ҳокимияти давлати ва дигар мақомоте, ки дар ҳолати пешбининамудаи қонун барои ҳифзи манфиатҳои давлатию ҷамъияти мурочиат мекунанд, инчунин шахсони ҳуқуқи ва шахрвандон, ки дар ҳолати пешбининамудаи қонун барои ҳимояи ҳуқуқҳои ҳифзкунандаи қонун ва манфиатҳои шахсони дигар мурочиат мекунанд - дар сурати қонё гардонидани даъвои онҳо;

14) шахсони воқеи ва ҳуқуқи - ҳангоми ба суд додани ариза дар мавриди батаъхирандози ё дароз намудани мӯҳлати иҷрои қарорҳо оид ба та(йирёбии тарз ва тартиби иҷрои қарорҳо, барқарорсозии мӯҳлатҳои гузашта, аз нав барраси намудани қарорҳо, таъинот ва қарори суд оид ба ҳолатҳои нав ошкоршуда, дар хусуси аз нав барраси намудани қарори (оибонаи суде, ки онро баровардааст;

15) шахсони воқеи ва ҳуқуқи - ҳангоми шикоятҳо ба амалҳои иҷрокунандаи суди, инчунин шикоятҳои нисбати қарорҳо ба парвандаҳо доир ба ҳуқуқвайронкунии маъмурии аз ҷониби мақомоти ваколатдор баровардашуда;

16) шахсони воқеи ва ҳуқуқи - ҳангоми додани шикоятҳои хусуси нисбат ба таъиноти суд, аз ҷумла оид ба таъмини даъво ё иваз намудани як навъи таъминот ба таъминоти дигар, оид ба қатъ ё боздоштани парвандаҳо, оид ба рад кардани зиёд ё кам намудани ҳаҷми ҷаримае, ки суд таъин намудааст;

17) шахрвандон - аз рӯи шикоятҳои кассатсионӣ оид ба парвандаҳои ҷиноятӣ, ки дурустии ситонидани зарари модди дар натиҷаи ҷиноят расонидашуда мавриди баҳс қарор гирифтааст;

18) шахрвандон - ҳангоми тасдиқи дурустии нусхаҳои ҳуҷҷатҳои, ки барои гирифтани ёрдампулиҳо ва нафақаҳои давлати заруранд (*Қонуни ҚТ аз 23.11.2015 № 1248*).

19) маъюбон, иштирокчиёни Ҷанги Бузурги Ватани ва шахсони ба онҳо баробаркардашуда - аз рӯи даъвоҳои барқароркунии ҳуқуқҳои онҳо (*Қонуни ҚТ аз 26.12.2005 № 115, аз 23.11.2015 № 1248*);

20) шахрвандон - ҳангоми ба суд пешниҳод намудани ариза оид ба фарзандхондӣ (*Қонуни ҚТ аз 23.11.2015 № 1248*);

21) Ҳазинаи суғуртаи пасандозҳои шахсони воқеӣ - аз рӯи даъвоҳои ситонидани ҳаққи узвият, пардохтҳои тақвимӣ ва ноустуворона аз ташкилотҳои қарзии аъзои Ҳазина (*Қонуни ҚТ аз 4.04.2019 № 1603*).

2. Ҳангоми баррасии парвандаҳо дар судҳои иқтисодӣ аз пардохти бочи давлати озод карда мешаванд;

1) прокурор, мақомоти ҳокимияти давлати ва дигар мақомоте, ки дар ҳолати пешбининамудаи қонун барои ҳифзи манфиати давлати ва ҷамъияти мурочиат мекунанд;

2) мақомоти молия, мақомоти андоз, гумрук ва молия, Агентии давлатии суғуртаи иҷтимоӣ ва нафақа ва мақомоти назорати асъор ва содирот, ки ба сифати даъвогару ҷавобгар баромад мекунанд (*Қонуни ҚТ аз 12.01.2010 № 584*);

- аз рӯи даъвоҳои ситондани андозҳо рӯёнидани кредитҳои давлати ва дигар пардохтҳои ҳатми ба бучети дахлдор ва баргардонидани онҳо аз бучети дахлдор, ба истисноӣ ҳолатҳое, ки мақомоти мазкур тарафе мебошанд, ки пештар ба ғоидаи онҳо қарор бароварда нашудааст (*Қонуни ҚТ аз 22.12.2006 № 217*);

3) Ҳазинаи суғуртаи пасандозҳои шахсони воқеӣ - аз рӯи даъвоҳои ситонидани ҳаққи узвият, пардохтҳои тақвимиӣ ва ноустуворона аз ташкилотҳои қарзии аъзои Ҳазина (*Қонуни ҚТ аз 4.04.2019 № 1603*).

3. Аз пардохти бочи давлати дар мақомоте, ки амалҳои нотариалиро иҷро мекунанд, озод карда мешаванд:

1) мақомоти ҳокимияти давлати ва дигар мақомоте, ки дар ҳолатҳои пешбининамудаи қонун - барои анҷом додани амали нотариали барои ҳифзи манфиатҳои давлати ва ҷамъияти мурочиат намудаанд;

2) шаҳрвандон - ҳангоми тасдиқи дурустии нусхҳои ҳуҷҷатҳо, асли будани имзоҳо дар ҳуҷҷатҳо, барои тасдиқи ваколатномаҳо, ки барои гирифтани нафақа ва кӯмакпули, пешниҳоди имтиёзҳо заруранд, ҳамчунин оид ба парвандаҳои васоят ва фарзандхондӣ (*Қонуни ҚТ аз 23.11.2015 № 1248*);

3) шаҳрвандон - барои тасдиқи васиятнома ва шартномаҳои тӯҳфаи амвол ба ғоидаи давлат;

4) ворисони то рӯзи меросгири ба бало(ат нарасида, инчунин шахсони гирифтори бемориҳои рӯҳӣ, ки бо тартиби пешбининамудаи қонунгузори ба онҳо васоят муқаррар гардидааст, ҳангоми гирифтани шаҳодатномаи ҳуқуқи меросгири дар тамоми ҳолатҳо сарфи назар аз навъи амволи мероси;

5) мақомоти молия, андоз ва гумрук барои додани шаҳодатнома дар бораи ҳуқуқи давлат ба мерос (*Қонуни ҚТ аз 12.01.2010 № 584*).

6) меросхӯроне, ки то рӯзи кушода шудани мерос дар манзили истиқоматии меросӣ бо меросгузор якҷоя истиқомат мекарданд ва то рӯзи вафоти меросгузор дар манзили истиқоматии меросӣ қайди истиқоматдоранд (*Қонуни ҚТ аз 12.01.2010 № 586*).

4. Дар мақомоти бақайдгирии асноди ҳолати шаҳрванди аз пардохти бочи давлати озод карда мешаванд:

1) мақомоти маориф, васоят ва парастори, комиссия оид ба корҳои ноболи(он - барои додани шаҳодатномаҳои такрорӣ таваллуд оид ба фиристодани кӯдакони ятим ва кӯдакони аз парастории падару модар

маҳрумгардида ба хонаҳои кӯдакон ва мактаб - интернатҳо, инчунин шаҳодатнома дар бораи вафоти падару модари ин кудакон;

2) шахрвандон - барои бақайдгирии давлати ва додани шаҳодатномаҳои дахлдори таваллуд (бо назардошти гузаштани мӯҳлати бақайдгирии таваллуди кӯдак (азнавбарқароркуни), вафот, ақди никоҳ (ба истиснои шахрвандони хориҷи ва шахсони бешаҳрванд), фарзандхондӣ муқаррар намудани падари (*Қонуни ҚТ аз 23.11.2015 № 1248*);

3) шахрвандон - барои ба онҳо додани маълумот дар бораи бақайдгирии асноди ҳолати шахрванди, ки чиҳати пешниҳод ба мақомоти ҳифзи иҷтимоӣ заруранд, оид ба масъалаҳои таъин намудан ё аз нав ҳисоб кардани нафақа ва кӯмакпулиҳо;

4) шахрвандон - барои ба онҳо додани шаҳодатномаҳои такрори ё иваз намудани шаҳодатномаҳои ба онҳо додашуда оид ба ғавти хешовандони сафедкардашуда.

5. Аз парвандаҳои вобаста ба хориҷ шудан аз Ҷумҳурии Тоҷикистон ва ворид шудан ба Ҷумҳурии Тоҷикистон, барои додани шиносномаҳои дипломати, хизмати ва дигар ҳуҷҷатҳои ба хориҷа сафар намудан шахсони зерин аз пардохти бочи давлати озод карда мешаванд:

1) шахрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон - барои додани шиносномаҳои дипломати ва хизмати;

2) шахрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон - барои ба онҳо додани ҳуҷҷатҳои ба хориҷа сафар намудан, агар сафари онҳо ба марг ё зиёрати қабри хешовандони наздик вобаста бошад, инчунин барои додани ҳуҷҷатҳои ба Ҷумҳурии Тоҷикистон даъват намудани шахсони дар дигар мамлакатҳо истиқоматкунанда, вобаста ба марг ё бемории вазнини хешовандони наздик;

3) хориҷиёне, ки Ҷумҳурии Тоҷикистон ба онҳо паноҳгоҳи сиёси додааст ва шахсони ба онҳо баробаркардашуда, аъзои оилаи онҳо ва фарзандони онҳо - барои ба онҳо додани ҳуҷҷатҳои сафар ба хориҷа;

4) шахрвандони хориҷии муваққатан ба Ҷумҳурии Тоҷикистон омадабарои додан ва дароз намудани гувоҳномаи иқомат, бақайдгирии ва дароз намудани мӯҳлати бақайдгирии шиносномаҳои хориҷӣ ё ҳуҷҷатҳои ивазкунандаи онҳо, инчунин барои додани ҳуҷҷатҳо оид ба даъвати дигар шахсон аз дигар мамлакатҳо бо шартҳои мутақобил;

5) шахсони ба синни шонздаҳсолаги нарасида - барои ба онҳо додани ҳуҷҷатҳои сафар ба хориҷа;

6) сайёҳони хориҷи - барои бақайдгирии шиносномаҳои хориҷӣ.

6. Аз пардохти бочи давлатӣ барои бақайдгирии шахрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон дар маҳали истиқомати онҳо, инчунин барои бақайдгирии шахрвандони хориҷи ва шахсони бешаҳрванд, ки бо гувоҳномаи иқомат дар қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон истиқомат мекунанд, инҳо озод карда мешаванд:

1) шахсоне, ки дар хона-интернатҳо барои кӯҳансолон ва маъюбон зиндаги мекунанд;

2) хонандагони муассисаҳои таълимии барои кӯдакони یتим ва кӯдакони аз парастории падару модар маҳрумгашта ва муассисаҳои маълумоти касби - техникӣ ибтидоӣ дар таъминоти пурраи давлати буда ва дар хобгоҳҳо зиндагикунанда.

7. Барои барасмиятдарории дигар амалиётҳои дорой аҳамияти ҳуқуқи аз пардохти бочи давлати озод карда мешаванд:

1) мақомоти ваколатдор - аз рӯи даъвоҳо оид ба ситонидани зарари ба давлат расонидашуда аз ифлос намудани муҳити зист ва (айриоқилона истифода намудани захираҳои табиӣ);

2) даъвогарон - мақомоти андоз, гумрук ва молия, Агентии давлатии суғуртаи иҷтимоӣ ва нафақа - аз рӯи даъвоҳо дар хусуси ба буҷет ситонидани мабла(ҳое, ки аз ҷониби корхонаю ташкилотҳо бо аҳдномаҳои (айриқонуни гирифта шудаанд, оид ба ситонидани андозҳо ва дигар пардохтҳои ҳатми, ки сари вақт аз тарафи шахрвандон супорида нашудаанд, оид ба барҳам додани корхона, ё манъ кардани маш(улияти фаъолияти соҳибкори (*Қонуни ҚТ аз 12.01.2010 № 584*);

3) мақомоти ваколатдор - аз рӯи даъвоҳои беътибор доништан ва бекор намудани аҳдномаҳо ва ситонидани мабла(ҳои вобаста ба хусусигардони.

4) мақомоти ваколатдор - аз рӯи даъво оид ба вайронкунии қонунгузори замин;

5) осорхонаҳо, бойгонихо, китобхонаҳо, хазинаҳо ва дигар маҳфузгоҳҳои давлатии сарватҳои фарҳанги, ки дар ҳолати муваққатан ба намоишгоҳҳо баровардани сарватҳои фарҳангӣ, ки дар ҳифзи доимии онҳо мебошанд;

б) ансамблҳои давлатии мусиқӣ, мутрибону навозандагон барои соз ва воситаҳои техникӣ, ки муваққатан барои гастрол бароварда мешавад.

8. Дар ҳолатҳои бо ташаббуси давлат чори гардидани азнавбақайдгирии умумии шахсони ҳуқуқи ё ба Оинномаи (Низомномаи) онҳо ворид намудани тағйироту иловаҳои барои тамоми шахсони ҳуқуқи ҳатми шахсони ҳуқуқи аз пардохти бочи давлати озод мебошанд.

Моддаи 6. Тартиби пардохт ва баргардонидани бочи давлатӣ

1. Бочи давлатӣ бо асъори милли дар бонкҳо (филиалҳои онҳо), ҳамчунин тавассути интиқоли мабла(ҳои бочи давлатӣ аз ҳисоби бочсупоранда ба воситаи бонкҳо (филиалҳои онҳо) пардохта мешавад. Қабули бочи давлати аз ҷониби бонкҳо (филиалҳои онҳо) дар ҳамаи ҳолатҳо бо додани шакли муқарраргардидаи қвитансия амали мегардад.

2. Бочи давлати пардохта мешавад:

1) аз рӯи парвандаҳое, ки аз тарафи судҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон баррасӣ мегарданд - то пешниҳод намудани аризаи дахлдор

(шикоятҳои кассатсионӣ ё назоратӣ), ҳамчунин ҳангоми аз тарафи судяҳо додани нусхаҳои ҳуҷҷатҳо (*Қонуни ҚТ аз 28.12.2012 № 905*);

2) барои анҷом додани амалиётҳои дорои аҳамияти ҳуқуқи дар Вазорати адлияи Ҷумҳурии Тоҷикистон ва мақомоти он, инчунин мақомоти андоз - ҳангоми бақайдгирии давлати (*Қонуни ҚТ аз 12.01.2010 № 586*);

3) барои иҷрои амалиётҳои нотариали - ҳангоми иҷрои амалиётҳои нотариали, барои додани нусхаҳои ҳуҷҷатҳо бошад - ҳангоми супоридани онҳо;

4) барои сабти давлатии санадҳои ҳолати шаҳрванди оид ба ворид намудани ислоҳу та(йирот дар сабти асноди ҳолати шаҳрванди- ҳангоми додани аризаҳои дахлдор;

5) барои додани шаҳодатномаи такрори ва гувоҳнома - ҳангоми додани онҳо;

6) барои сабти давлатии бекоркунии ақди никоҳ аз рӯи ризоияти дугарафаи ҳамсарон, ки фарзандони ноболи(и умуми надоранд - ҳангоми сабти санад;

7) барои қайди шаҳрвандони хориҷи ва шахсони бешаҳрванд, ки дар қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон мувофиқи гувоҳномаи иқомат истиқоматдоранд - то супоридани ҳуҷҷатҳои дахлдор;

8) барои додани шаҳодатномаи ҳуқуқ ба шикор ва шаҳодатнома дар бораи бақайдгирии соҳибкори инфироди - то супоридани ҳуҷҷатҳои дахлдор;

9) аз рӯи парвандаҳое, ки бо соҳиб шудан ба шаҳрвандии Ҷумҳурии Тоҷикистон ё баромадан аз шаҳрвандии Ҷумҳурии Тоҷикистон, инчунин хориҷ шудан аз Ҷумҳурии Тоҷикистон ва воридшави ба Ҷумҳурии Тоҷикистон вобаста аст - то гирифтани ҳуҷҷатҳои дахлдор;

10) аз рӯи амалиётҳое, ки дар биржаҳо бо қоғазҳои қимматнок, ҳангоми харидани амволи корхонаҳои давлати доир мегарданд - ҳангоми иҷро;

11) барои гузаронидани музояда ва гузаронидани экспертизаи сарватҳои фарҳангӣ - то гузаронидани он.

3. Бози давлати пурра ба Бучети давлати ворид карда мешавад. Дастурамал оид ба ҳисоб ва пардохти бози давлатӣ, инчунин шаклҳои ҳисоботи мақомоте, ки бози давлатиро меситонанд, аз ҷониби мақоми ваколатдори давлатӣ дар мувофиқа бо Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ карда мешаванд. Бози давлатии пардохташуда дар ҳолатҳои зерин қисман ё пурра баргардонида мешавад (*Қонуни ҚТ аз 19.03.2013 № 947*):

1) ба андозаи зиёд ворид намудани бози давлати назар ба андозае, ки Қонуни мазкур муқаррар намудааст;

2) баргардонидан ё рад намудани қабули аризаҳо, шикоятҳо ва ё мууроҷиати дигар аз ҷониби судҳо, ҳамчунин рад намудани иҷрои амалиётҳои нотариали аз ҷониби мақомоти ваколатдор;

3) дар ҳолати рад кардани ичрои амалиёти дорой аҳамияти ҳуқуқӣ ё гирифтани ҳуҷҷат аз ҷониби шахси бочи давлатиро пардохта - то мурочиат ба мақомоте, ки амалиёти дорой аҳамияти ҳуқуқии мазкурро ичро менамояд.

4) рад кардани додани шиносномаи хоричӣ (умумишаҳрванди).

4. Агар барои анҷом додани амалиёти дорой аҳамияти ҳуқуқӣ ё додани ҳуҷҷат якбора якчанд шахс, ки ҳуқуқи имтиёз надоранд, мурочиат намоянд бочи давлати дар ҳаҷми пурра ва саҳмҳои баробари онҳо бо мувофиқаи тарафҳо супорида мешавад. Дар ҳолате, ки агар дар байни шахсони барои анҷом додани амалиётҳои дорой аҳамияти ҳуқуқӣ ё барои додани ҳуҷҷатҳо мурочиаткунанда як шахс (якчанд шахс) мутобиқи қонуни мазкур аз пардохти бочи давлати озод бошад (озод бошанд), пас ҳаҷми бочи давлатии ба бучети дахлдор пардохтшаванда мутаносибан барои шахсони ба имтиёз ҳуқуқдошта кам карда мешавад ва дар ин ҳолат бочи давлатиро як шахс (якчанд шахс), ки ҳуқуқ ба имтиёз надорад (надоранд), мепардозад (мепардозанд).

5. Бочи давлатии ба бучети давлати пардохташуда дар асоси қарори мақомоти молия, мувофиқи аризаи хаттии бочсупоранда ва ҳулосаи мақомоти барои ситонидани боч ваколатдор баргардонидани мешавад.

6. Бочи давлатие, ки баргардонидани мешавад, бояд ба шахси ҳуқуқи ё воқеи дар муддати даҳ рӯз аз рӯзи қабули қарор дар бораи баргардонидани он аз ҷониби мақомоти дахлдори молияви дода шавад.

Моддаи 7. Ҷораҳои ҷавобгари барои супорандагони бочи давлатӣ ва назорат оиди дуруст ҳисоб кардани он

Супорандагони бочи давлати ва мақомоти ваколатдоре, ки бочи давлатиро меситонанд, барои нодуруст ҳисоб кардан ва ба бучет нагузаронидани мабла(ҳои бочи давлати мувофиқи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ҷавобгари қашида мешаванд.

Моддаи 8. Дар бораи аз эътибор соқит донишани Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи бочи давлатӣ"

Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 6 январӣ соли 1992 "Дар бораи бочи давлати" (Ахбори Шӯрои Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, с.1992, №2, м.26; с.1993, №9-10, м.138; с.1993, №23-24, м.532, Ахбори Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, с.1997, №9, м.117; с.1997, №23-24, м.333; с. 2002, №4 қ.1, м.182; с. 2003, №4, м.147) аз эътибор соқит доништа шавад.

Моддаи 9. Тартиби мавриди амал қарор додани Қонуни мазкур

Қонуни мазкур пас аз интишори расмӣ мавриди амал қарор дода шавад.

Президенти

Ҷумҳурии Тоҷикистон Э. Раҳмонов

ш. Душанбе

28 феввали соли 2004 № 19